

Op vrijdag 3 februari was Jef Sleenckx te gast op een meeting van de SAP in zaal De Markten, hartje Brussel. En het is hem menens. Voor een 90-tal geïnteresseerde toehoorders riep hij opnieuw op tot de vorming van een nieuwe politieke beweging, links van de sociaal-democratie en de groenen, die het verzet tegen het generatiepact politiek moet vertolken. Jef Sleenckx wordt nog steeds wekelijks in alle hoeken en gaatjes van het land uitgenodigd als spreker. Steeds meer grijpt hij al deze meetings en debatten aan om te pleiten voor een politiek alternatief. Hij laat zich daarbij niet vastpinnen op een timing, al is het duidelijk dat de ogen gericht zijn op de parlementsverkiezingen van mei 2007.

De bal ging aan het rollen toen drie krasse knarren van de sociaal-democratie besloten om tegen de richtlijnen van de SP.A in actie te voeren voor een democratische raadpleging over de Europese grondwet. Het initiatief werd genomen door George Debunne, de ex-voorzitter van het ABVV. Hij kreeg vrijwel onmiddellijk de steun van Lode Vanoutrive (ex-europarlementslid SP.A) en ook van Jef Sleenckx (ex-SP.A-parlementslid). Zij besloten het initiatief en het bij-horende verzoekschrift gericht aan het Vlaams Parlement te ondersteunen. Laten we er toch nog maar even op terugkomen: met de steun van een beperkt aantal militanten slaagden de drie erin de vereiste 15.000 handtekeningen op te halen om gehoord te worden in de commissie 'Buitenlandse aangelegenheden' van het Vlaams Parlement. Jef Sleenckx voerde tijdens die bewuste commissievergadering het woord namens de drie. Tussen haakjes, het is de VB'er Karim Vanovermeire die die bewuste commissie voorzit. Als Jef Sleenckx vandaag oproept voor de vorming van een nieuwe, linkse politieke beweging, dan vermeldt hij er telkens bij dat hij daarvoor op de goedkeuring en medewerking kan rekenen van zijn twee medestanders. Op het terrein is het echter duidelijk dat Jef Sleenckx dé gangmaker van het project is. Zonder ironie: hij is ook de jongste en meest mobiele van de drie.

Radicaliserend vertoog

De zaak kwam in een stroomversnelling toen de strijd tegen het generatiepact losbarstte, met een stevig conflict tussen het ABVV en de SP.A als gevolg. Sleenckx koos onmiddellijk de kant van de syndicalisten en voerde mee actie aan het SP.A-congres in Hasselt, waar Johan Vande Lanotte tot voorzitter verkozen werd. Het ging om een actie met een sterke symboolwaarde en het belang ervan mag niet onderschat worden: de actie werd gedragen door leden van het syndicaal apparaat, waarvan de meeste ongetwijfeld een SP.A-lidkaart op zak hebben. Mensen die op zichzelf allicht niet zo sterk naar links zijn opgeschoven, maar eerder met lede ogen zien hoe hun partij naar rechts opschuift. De aanwezigheid van Sleenckx werd uiteraard opgemerkt door de pers en een beetje later mocht Jef uitgebreid zijn verhaal doen in Knack. Wie dat opmerkelijke interview nog eens doorneemt, kan twee dingen vaststellen:

1) het was voor hem toen reeds duidelijk dat er nood was aan een nieuwe, linkse politieke kracht, die ook de strijd om de verloren socialistische kiezers moet aangaan met het Vlaams Belang.

2) Zijn vertoog radicaliseerde. De man die in de jaren negentig nog mee het licht op groen zette voor tal van bedenkelijke Europese verdragen (Maastricht, Nice etc.) leverde nu, als quasi enige stem in het publieke debat, een stevig onderbouwde en sluitende kritiek op het neoliberale beleid en de omgekeerde sociale herverdeling die er het gevolg van is.

SP.A-rood

Aanvankelijk sloot Sleenckx zich aan bij SP.A-rood, een initiatief van de marxistische tendensgroep "Vonk". Doel van SP.A-rood is om de oppositie in de rangen van de partij op te voeren. Maar de keuze om exclusief te werken met leden van de SP.A - toegegeven daar zit een logica in - stond de noodzakelijke verbreding van het initiatief in de weg. Volgens ons komt het erop aan om op basis van de ervaringen van de beweging tegen het generatiepact te werken aan de heropbouw van een antineoliberale linkerzijde. Dat vereist dat je syndicale en politieke militanten tracht te verenigen op basis van een alternatief programma, eerder dan op basis van het lidmaatschap van deze of gene

partij.

Ook Jef Sleenckx botste al snel op die moeilijkheid: telkens hij door groepen syndicalisten of delegees werd uitgenodigd om te spreken stelde hij vast dat velen onder hen zich teleurgesteld afwenden van de sociaal-democratie. Ze weten niet langer op wie ze moeten stemmen of stuurden hun lidkaart terug naar het SP.A-hoofdkwartier. Het enige alternatief dat hen rest is de demagogie van een Vlaams Belang, dat enerzijds voluit de kaart trekt van de werkgevers, maar als puntje bij paaltje komt op de televisie beweert dat de brugpensioenen best betaalbaar zouden zijn, indien de "transfers naar Wallonië een halt zouden toegeroepen worden". Reeds zeer snel kwam Sleenckx met één voet in en een andere uit de SP.A te staan. "Als een links politiek alternatief in staat is om het VB enkele procenten af te pakken en een aantal verloren socialistische stemmen terug naar links te halen, werk ik er aan mee."

Drukke agenda

Over één zaak bracht het debat van 3 februari in ieder geval duidelijkheid: het is nu te laat om welk initiatief dan ook nog te nemen rond de gemeenteraadsverkiezingen. Rond deze tijd worden de lijsten immers afgerond. Bovendien zou het een aartsmoeilijke opdracht zijn om op basis van een beweging tegen het regeringsbeleid lokale lijstjes te gaan samenstellen en daarmee één samenhangende campagne te voeren. Neen, de echte uitdaging doet zich voor in mei 2007, bij de parlementsverkiezingen. Die draaien helemaal rond het beleid van Verhofstadt en Vande Lanotte van de laatste jaren. Praktisch bekeken lenen de provinciale kieskringen zich ook goed voor het lanceren van een nieuwe beweging. Ongetwijfeld zullen er op heel wat plaatsen linkse lijsten en kandidaten aantreden tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006. Elke linkse verkozene kan bovendien een hulpstukje zijn in een opbouw van een nieuwe nationale politieke kracht. Maar het is toch best om de twee goed van elkaar te scheiden. Dat vond ook Jef Sleenckx en dat vonden eigenlijk ook alle woordvoerders van andere linkse organisaties die aanwezig waren in de zaal.

Want één zaak mag duidelijk zijn: Jef Sleenckx wekt vandaag de nieuwsgierigheid van velen. Daarbij kan je drie groepen onderscheiden. Ten eerste wordt Jef erg veel gevraagd als spreker in syndicale milieus. Het staat buiten kijf dat zijn boodschap het meest gehoor vindt in kringen van politiek bewuste syndicale militanten voor wie het generatiepact de brug te ver was. Het gaat dan niet enkel over basismilitanten en delegees maar ook over permanenten en zelfs mensen uit de syndicale leidingen, al blijven die de zaak vooral discreet en van achter de schermen volgen. Voorts is Sleenckx natuurlijk wie hij is: een man die zijn hele leven lid is geweest van de sociaal-democratie en dat vandaag nog steeds is. Het mag dan wel duidelijk zijn dat Sleenckx tijdens de laatste jaren dat hij lid was van het partijbestuur erg alleen stond binnen die politieke leiding. Aan de basis blijft dat wel even anders. Laten we niet vergeten dat hij in zijn streek 28.000 voorkeurstemmen haalde. Uiteraard zijn er ook daar nog heel wat mensen die luisteren als Jef spreekt. En tot slot is er radicaal links. Zowel PvdA, KP, LSP als SAP nodigden Jef Sleenckx uit voor een gesprek rond zijn politieke plannen. Dat betekent niet dat deze radicaal-linkse partijen zomaar bereid zijn om in éénders welk politiek avontuur mee te stappen. Het wijst er alleen maar op dat de plannen van Sleenckx, Vanoutrive en Debunne met argusogen gevolgd worden, vanuit uiteenlopende politieke en sociale milieus.

Zal de haring braden?

Jef is Jef. Een man met het hart op de juiste plaats, een stevige rugzak politieke ervaring, maar ongetwijfeld ook met beperkingen. Hij is de eerste om dat toe te geven. Het feit dat het gaat om drie mannen wiens politieke loopbaan eigenlijk achter de rug is, is zeker een handicap. We zien ook weinig of geen steun komen vanuit de jongere gardes van de sociaal-democratie. Neen, Jef lijkt soms wat alleen te staan. Des te meer bewondering kunnen we trouwens opbrengen voor zijn moed en lef om te doen wat hij vandaag doet. We hebben bovendien een strijd achter de rug die vroegtijdig geamputeerd werd en waarvan het potentieel zich niet volledig heeft kunnen ontwikkelen. De vraag blijft dus of de strijd tegen het generatiepact voldoende de kaarten heeft dooreengeschud en of Sleenckx, samen met zijn medestanders, voldoende appeal heeft om iets met die kaarten te kunnen

"Non JEF, t'es pas tout seul" (J. Brel)

Contributed by David Dessers
woensdag, 15 maart 2006 -

aanvangen. Zal de haring braden? Ook binnen de SAP wordt er volop over die vraag gediscussieerd.

Eén zaak staat echter vast: indien Jef Sleenckx erin slaagt om een initiatief tot stand te brengen waarrond hij zowel een deel van de strijdbare syndicale linkerkant, als een aantal linkse (ex)-SP.A'ers, als gans radicaal links kan samenbrengen, dan legt hij de kaarten zoals ze de jongste jaren nooit nog hebben gelegen in dit land. Non Jef, t'es pas tout seul.